

ODZIV NA BEGUNCE IN MIGRANTE: DVAJSET UKREPOV

Papeški svet za pastoralo migrantov in potujočih

Katoliška cerkev že dolga stoletja nudi pomoč in posebno pastoralno skrb ljudem, ki se selijo. Danes smo priča največjemu selitvenemu gibanju razseljenih ljudstev v zadnjem času, zato se Cerkev čuti primorana nadaljevati to delo v solidarnosti z njimi in v sodelovanju z mednarodno skupnostjo.

Čeprav je zelo veliko ljudi prisiljenih zapustiti domove zaradi preganjanja, nasilja, naravnih katastrof in revščine, na migracije ne smemo gledati kot na pojav, ampak kot na naravni človeški odziv na krizo in dokaz za to, da vsak človek hrepeni po sreči in boljšem življenju. To dejstvo ter njegove pomembne kulturne in duhovne razsežnosti pomembno vplivajo na stališča in odzive ljudi po vsem svetu.

Izkušnje kažejo, da se lahko tudi na današnjo krizo skupaj učinkovito odzovemo. Cerkev se veseli sodelovanja z mednarodno skupnostjo pri spodbujanju in sprejemanju takšnih ukrepov, ki bodo zaščitili dostojanstvo, pravice in svoboščine vseh ljudi, ki se v tem trenutku selijo, tudi prisilnih migrantov, žrtev trgovine z ljudmi, azilantov, beguncev in notranje razseljenih oseb.

Postopki Združenih narodov za osnovanje globalnih dogovorov o migracijah in beguncih, enega v zvezi z varno, urejeno in redno migracijo in drugega v zvezi z begunci, so edinstvena priložnost za skupni odziv z mednarodnim sodelovanjem in deljeno odgovornostjo.

Cerkev je zavzela stališče glede velikega števila vprašanj, ki bodo vključena v globalna dogovora, in ker črpa iz raznolikih in dolgoletnih pastoralnih izkušenj, želi v teh postopkih dejavno sodelovati. V podporo temu prispevku je vatikanski Oddelek za migrante in begunce (Dikasterij za služenje celostnemu človeškemu razvoju) po posvetu z različnimi škofovskimi konferencami in katoliškimi nevladnimi organizacijami na tem področju, pripravil naslednjih **dvajset ukrepov**, ki jih je odobril sveti oče in temeljijo na najboljših cerkvenih praksah odzivanja na potrebe migrantov in beguncev na temeljni ravni. Ukrepi niso izčrpen cerkveni nauk o migrantih in beguncih, zagotavljajo pa uporabno mnenje, ki ga zagovorniki Katoliške cerkve in drugi zagovorniki lahko uporabijo, spreminjajo in razvijajo v dialogu z vladami za dosego globalnih dogovorov.

Teh dvajset učinkovitih, celostnih in preizkušenih ukrepov predstavlja celostni odziv na današnje izzive. V skladu z naukom papeža Frančiška so ukrepi razdeljeni na štiri naslove: *sprejeti*, *zaščititi*, *pospeševati* in *vključevati*. Vsi glagoli so v tvorniku in kličejo k dejanjem. Začeti je treba v sedanjem položaju, končni cilj pa je izgradnja vključujočega in trajnostnega skupnega doma za vse. Iskreno upamo, da bodo oblikovalcem politik in vsem, ki jih zadeva izboljšanje položaja migrantov, beguncev, azilantov in notranje razseljenih oseb, še zlasti tistih, ki so najbolj ranljivi, ti ukrepi zagotovili dobrodošle smernice.

Na podlagi empiričnih dokazov je razvidno, da je migracija vse bolj mešana, zato je zelo težko jasno razločevati med migranti in begunci. Njihove potrebe so pogosto zelo podobne, če ne popolnoma enake. V skladu s tem si je treba med pripravljanjem osnutka in pogajanji prizadevati za največjo možno harmonijo med obema globalnima dogovoroma. Vrh tega morata oba globalna dogovora dejansko vplivati na življenja ljudi, zato morata vsebovati cilje in mehanizme poročanja.

Oddelek za migrante in begunce ponuja teh *dvajset ukrepov* kot prispevek za pripravljane osnutka, pogajanja in sprejemanje globalnih dogovorov o migracijah in beguncih do 2018. Oddelek pod vodstvom papeža Frančiška stoji za načeli, ki so vključena v te ukrepe, in se veseli sodelovanja z mednarodno skupnostjo v smislu njihovega vključevanja v globalna dogovora o migracijah in beguncih.

I. Sprejeti: izboljšanje varnih in zakonitih poti za migrante in begunce

Migracija bi morala biti varna, zakonita in urejena, odločitev za migracijo pa prostovoljna. Ob upoštevanju tega predlagamo naslednje ukrepe:

1. Spodbujanje držav k prepovedi samovoljnih in kolektivnih izgonov. Vedno je treba spoštovati načelo nevračanja, ki temelji na dejanski stopnji varnosti vsakega posameznika in ne na podlagi dejstva, kako 'varna' naj bi bil določena država. Države se morajo izogibati seznamom varnih držav, ker tem ne uspe zadostiti potrebam beguncev po varnosti.
2. Spodbujanje držav in vseh vpletenih akterjev k povečanju števila in obsega alternativnih zakonitih poti za varno in prostovoljno migracijo in ponovno naselitev ob polnem spoštovanju načela nevračanja. Primeri takšnih možnosti so med drugim:
 - a. Sprejemanje prakse podeljevanja človekoljubnih vizumov ali, če so že prisotni, razširitev uporabe vizumov kot prednostne naloge nacionalne politike.
 - b. Spodbujanje širše uporabe študentskih vizumov, med drugim tudi za vajeništvo in delovno prakso ter vse stopnje formalnega izobraževanja.
 - c. Sprejemanje programov človekoljubnih koridorjev, ki ljudem v še posebno ranljivih položajih, vključno s tistimi, ki morajo bežati pred spopadi in naravnimi katastrofami, omogočajo zakonit vstop s humanitarnim vizumom.
 - d. Sprejemanje zakonodaje, ki bo omogočala lokalno vključevanje prek skupnosti in zasebnih sponzorstev državljanov, skupnosti in organizacij.
 - e. Sprejemanje politik ponovnega naseljevanja beguncev ali, če je to v pravnem okviru že prisotno, povečevanje števila ponovno naseljenih beguncev v obsegu, ki bi izpolnjeval letne potrebe po ponovni naselitvi, ki jih je opredelil Urad visokega komisarja Združenih narodov za begunce.
 - f. Zagotavljanje vizumov za združevanje družin ali, če so že na voljo, povečevanje števila izdanih vizumov, še zlasti za združevanje vseh družinskih članov (tudi starih staršev, bratov in sester ter vnukov).

- g. Sprejemanje nacionalnih politik, ki bodo omogočale ljudem, ki so prisiljeni bežati pred oboroženimi spopadi, preganjanjem ali splošnim nasiljem v matičnih državah, da jim sosednje države nemudoma, tudi če le začasno, podelijo na primer začasni status zaščite.
 - h. Odgovorna in dostojanstvena dobrodošlica migrantom in beguncem »se začne, tako da jim nudimo ustrezno in dostojno nastanitev. Zbiranje velikega števila prosilcev za azil in beguncev na kupu ni prineslo dobrih rezultatov, ampak zgolj povzročilo nove položaje ranljivosti in stisk. Bolj razpršeni programi dobrodošlice, ki so že vpeljani na različnih krajih, dajejo prednost osebnemu srečanju ter boljši kakovosti dela in imajo večje možnosti za uspeh.«¹
3. Spodbujanje držav k sprejemanju nacionalnih varnostnih vidikov, ki bodo v polnosti upoštevali varnost in človekove pravice vseh migrantov, azilantov in beguncev, ki vstopajo na njihovo ozemlje. Na primer:
- a. Uradnim osebam in uradnikom organa kazenskega pregona, ki delujejo na obmejnih območjih, je treba zagotoviti usposabljanje na področju mednarodnega prava o človekovih pravicah in mednarodnega prava o beguncih.
 - b. Sprejemanje nacionalnih politik, ki bodo najprej odgovorile na potrebe in ranljivosti tistih, ki prosijo za sprejem, med drugim z dostopom do osnovnih storitev, in šele nato obravnavale pravni status prosilcev.
 - c. Sprejemanje nacionalnih varnostnih politik, ki bodo prednost dajale varnosti in zaščiti beguncev in azilantov, ki bežijo pred oboroženimi spopadi, preganjanjem in splošnim nasiljem, da bi po hitrem preverjanju in postopku sprejetja našli varnost.
 - d. Sprejemanje nacionalne politike, ki bodo ljudem, ki želijo vstopiti na določeno območje, namesto pridržanja ponujale druge možnosti.

II. Zaščititi: zagotavljanje pravic in dostojanstva migrantom in beguncem

Cerkev vztraja pri tem, da je pomembno sprejeti *celovit in enoten pristop* s poudarkom na osrednji vlogi človeka. Celovit pristop je še vedno najboljši način za razkrivanje in premagovanje škodljivih stereotipov, za preprečevanja stigmatiziranja ljudi v zvezi z določenimi vidiki, s čimer se upoštevajo vse dimenzije in temeljni vidiki človeka kot celote. »Pravilno izvajanje človekovih pravic je resnično koristno tako za migrante kot tudi za države pošiljateljice in države prejemnice. Predlagani ukrepi niso zgolj ugodnost za migrante, ampak so v interesu migrantov, gostujočih družb in širše mednarodne skupnosti. S spodbujanjem in spoštovanjem človekovih pravic migrantov in njihovega dostojanstva zagotavljamo, da se v družbi v polnosti spoštujejo pravice in dostojanstvo vseh.«² Migrante, azilante in begunce je treba sprejeti kot ljudi, v dostojanstvu in v polnem spoštovanju njihovih človekovih pravic, ne

¹ Papež Frančišek, Govor udeležencem mednarodnega foruma *Migracija in mir*, 21. februar 2017.

² Izjava Stalnega opazovalca svetega sedeža pri Združenih narodih in drugih mednarodnih organizacijah v Ženevi na 29. zasedanju Sveta za človekove pravice Interaktivni dialog s posebnim poročevalcem za migrante, Ženeva, 15. junij 2015.

glede na migracijski status. Čeprav ima vsaka država pravico, da upravlja in nadzoruje svoje meje, mora migrante in begunce sprejeti v skladu z veljavnimi predpisi mednarodnega prava, med drugim tudi mednarodnega prava o človekovih pravicah in mednarodne begunske zakonodaje. Bolj, kot so migrantom in beguncem dostopne alternativne in zakonite poti, manj je možnosti, da jih bodo izkoristile zločinske mreže tihotapcev ljudi in bodo postali žrtve trgovine z ljudmi, ali žrtve izkoriščanja in zlorabe.

Pravica do življenja je najosnovnejše zagotovilo civilne in politične svobode. 6. člen Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah določa, da »Vsak človek ima prirojeno pravico do življenja. Ta pravica mora biti z zakonom zaščitena. Nikomur ne sme biti življenje samovoljno vzeto.«³ Prvotni cilj vsakega odziva na migrante, begunce in azilante, še zlasti v iskalnih in reševalnih akcijah, mora biti zagotavljanje in varovanje pravice do življenja vseh, ne glede na status. Ob upoštevanju tega predlagamo naslednje ukrepe:

4. Spodbujanje držav s precejšnjim odlivom delovnih migrantov k sprejemanju politik in praks, ki bodo državljanom, ki se odločajo za izseljevanje, zagotavljale zaščito. Na primer:
 - a. Izdelovanje nacionalnih sistemov za obveščanje in usposabljanje državljanov pred odhodom, ki bodo pripravili in izobrazili državljane in delodajalce, prav tako pa uradne osebe in uradnike organa kazenskega pregona, ki delujejo na obmejnih območjih, glede znakov prisilnega dela ali trgovine z ljudmi.
 - b. Zahteva po nacionalni ureditvi in potrjevanju kadrovske referentov.
 - c. Ustanavljanje oddelkov za diaspore na ravni ministrstev.
 - d. Sprejemanje nacionalnih politik, ki bodo zaščitile interese diaspor ter njim in migrantskim skupnostim v tujini pomagale, med drugim prek konzularne zaščite in pravnih storitev.
5. Spodbujanje držav, kamor se stekajo veliko tokovi delovnih migrantov, k sprejemanju nacionalnih politik, ki bodo ščitile pred izkoriščanjem, prisilnim delom ali trgovino z ljudmi. Nekaj primerov:
 - a. Sprejemanje zakonodaje, ki bo delodajalcem preprečevala zadrževanje potnih listov in drugih oblik osebnih dokumentov zaposlenih.
 - b. Sprejemanje nacionalnih politik, ki bodo tujim prebivalcem zagotavljale dostop do pravnega varstva, ne glede na migracijski status, in jim omogočale, da prijavijo zlorabe človekovih pravic in nasilje brez strahu pred povračilom, vključno s priporom ali deportacijo.
 - c. Sprejemanje nacionalnih politik, ki bodo migrantom omogočale, da odprejo zasebne, osebne bančne račune, na katere bodo njihovi delodajalci neposredno nakazovali sredstva.
 - d. Sprejemanje zakonov o nacionalni minimalni plači, ki bodo določali redno in predvidljivo izplačilo dohodka vsaj enkrat mesečno.

³ <http://www.varuh-rs.si/pravni-okvir-in-pristojnosti/mednarodni-pravni-akti-s-podrocja-clovekovih-pravic/organizacija-zdruzenih-narodov/mednarodni-pakt-o-drzavljskih-in-politichnih-pravicah/>.

6. Spodbujanje držav k sprejemanju nacionalnih politik, ki bodo migrantom, azilantom in beguncem omogočile, da bodo kar najboljše uporabljali strokovno znanje in zmožnosti, da bi lažje prispevali k lastnemu blagostanju in blagostanju svojih skupnosti. Na primer:
 - a. Podeljevanje beguncem in azilantom svobodo gibanja ter zagotavljanje delovnih dovoljenj in potovalnih dokumentov, ki jim bodo omogočali vrnitev v državo gostiteljico, še zlasti tistim, ki najdejo zaposlitev v drugih državah.
 - b. Sprejemanje programov, ki bodo lokalne skupnosti pritegnili k temu, da bodo ob večjih sprejemnih in identifikacijskih središčih gostili tudi majhne skupine azilantov.
 - c. Sprejemanje zakonodaj, ki bo azilantom, beguncem in migrantom omogočala, da odprejo bančne račune, ustanavljajo podjetja in izvajajo finančne transakcije.
 - d. Sprejemanje nacionalnih politik, ki bodo migrantom, azilantom in beguncem brez obremenjujočih postopkov ali naročnin omogočile dostop do telekomunikacij in njihove uporabe, na primer spleta ali sim kartic za prenosne telefone.
 - e. Sprejemanje nacionalnih politik, ki bodo vrnjenim in vračajočim se migrantom ter beguncem omogočile hiter dostop do zaposlitvenih možnosti v matičnih državah, in jih tako spodbudile k ponovni vključitvi v družbo.
7. Spodbujanje držav, da bodo ravnale v skladu z obveznostmi do Konvencije o otrokovih pravicah (CRC), ko bodo sprejemale domačo zakonodajo pri obravnavanju ranljive situacije otrok brez spremstva ali mladoletnikov, ločenih od družin. Na primer:
 - a. Sprejemanje alternativ obveznemu pridržanju, ki nikoli ni v najboljšem interesu za otroka, ne glede na migracijski status.
 - b. Zagotavljanje rejništva ali skrbništva za otroke ali mladoletnike brez spremstva, medtem ko so ločeni od družin.
 - c. Ustanavljanje ločenih središč za obravnavo družin, mladoletnikov in odraslih.
8. Spodbujanje držav k ravnanju v skladu z obveznostmi do Konvencije o otrokovih pravicah (CRC) pri obravnavanju vseh mladoletnih migrantov in med drugim priporočiti naslednje ukrepe:
 - a. Sprejemanje postopkov, ki bodo mladoletnikom, ki se približujejo odraslosti, zagotavljali pravno varstvo. Še zlasti je treba sprejeti zakonodajo, ki bo ohranjala njihov pravni status in preprečevala, da bi postali neevidentirani in podvrženi pridržanju in deportaciji.
 - b. Sprejemanje postopkov, ki bodo mladoletnikom, ki se bližajo polnoletnosti, omogočili, da brez prekinitve nadaljujejo izobraževanje.
 - c. Sprejemanje politik, ki bodo zahtevale registracijo vseh rojstev in tako vsakemu novorojencu zagotovile rojstni list.

9. Spodbujanje držav k sprejemanju nacionalnih politik, ki bodo zagotavljale enak dostop do izobraževanja za migrantske, azilantske in begunske udeležence izobraževanja na vseh ravneh. Na primer:
 - a. Sprejemanje nacionalnih in regionalnih politik, ki bodo migrantom in beguncem zagotavljale dostop do osnovnega in srednjega izobraževanja ne glede na migracijski status.
 - b. Sprejemanje politik, ki bodo zagotavljale, da osnovno in srednje izobraževanje, do katerih imajo migranti in begunci dostop, izpolnjujeta enake standarde kot jih prejemajo državljani.
10. Spodbujanje držav k sprejemanju zakonodaj, ki bodo migrantom in beguncem zagotavljale dostop do ustrezne socialne zaščite. Na primer:
 - a. Sprejemanje zakonodaje, ki bo migrantom in beguncem zagotavljala pravico do zdravja, vključno z dostopom do osnovnih storitev zdravstvenega varstva, ne glede na migracijski status in nemudoma po prihodu.
 - b. Sprejemanje zakonodaj, ki bo podeljevala dostop do nacionalnih pokojninskih shem in ki bo zagotavljala prenos dodeljevanja socialne varnosti in ugodnosti med in državami, da migranti in begunci ne bi izgubili pravic, ki jim pripadajo kot nosilcem migracijskega statusa.
11. Spodbujanje držav k sprejemanju zakonodaje, ki bo preprečevala, da bi migranti in begunci ostali 'brez državljanstva'. Še posebno:
 - a. Sprejemanje zakonodaje, ki bo podeljevala ustrezno zaščito in standarde obravnavanja v luči spoštovanja pravic in svoboščin, kot je določeno v mednarodnih konvencijah v zvezi z apatridi in pogodbah o človekovih pravicah in predpisih v zvezi s pravico do državljanstva.
 - b. Sprejemanje pravnih in političnih reform, ki so potrebne za učinkovito obravnavanje brezdržavljanstva, ki bodo delovale na vseh štirih področjih brezdržavljanstva, identifikaciji, preprečevanju, zmanjševanju in zaščiti, in katerih cilj bo podeljevanje državljanstva otrokom ob rojstvu.

III. Spodbuditi: pospeševanje celostnega človeškega razvoja migrantov in beguncev

V tem trenutku je povprečna dolžina izgnanstva za ljudi, ki so zbežali pred oboroženimi spopadi, sedemnajst let. Tudi za delovne migrante je lahko odsotnost od doma zelo dolga. Namesto da države gostiteljice ukrepajo le v kriznih razmerah in z osnovnimi storitvami, bi morale zagotavljati strukture, ki bi ljudem, ki bi v državi bivali daljši čas, omogočile razvoj in možnost prispevati k razvoju države gostiteljice. Ker je osnovno načelo trajnostnega razvoja do leta 2030 'nikogar pustiti ob strani', bi morala mednarodna skupnost v svoje razvojne načrte vključiti tudi begunce, azilante in delovne migrante. Predlagamo naslednje ukrepe:

12. Spodbujanje držav k sprejemanju zakonodaje, ki bo omogočila prepoznavanje, prenos in nadaljnji razvoj formalnega znanja vseh migrantov, azilantov in beguncev, ki prebivajo v državi gostiteljici. Na primer:

- a. Sprejemanje politik, ki bodo zagotovile dostop do visokošolskega izobraževanja in do podpore za kvalificirane migrante, azilante in begunce.
 - b. Sprejemanje politik, ki bodo zagotavljale enak dostop do programov za vajeništvo in delovno prakso za kvalificirane migrante, azilante in begunce na enaki osnovi kot za državljane.
 - c. Sprejemanje politik, ki bodo olajšale vrednotenje, potrjevanje in prepoznavanje akademske in poklicne izobrazbe, vključno z višjo izobrazbo migrantov in beguncev, na primer prek dogovorov med univerzami ter bilateralnimi in multilateralnimi sporazumi.
13. Spodbujanje držav k sprejemanju zakonov, politik in prakse, ki bodo olajšali lokalno integracijo migrantov, azilantov in beguncev. Na primer:
- a. Sprejemanje zakonov, če še niso navzoči, ki bodo azilantom in beguncem priznali pravico do prostega gibanja in svobodno izbiro prebivališča.
 - b. Sprejemanje zakonov, če še niso navzoči, ki bodo azilantom in beguncem v trenutku registracije pri ustreznih nacionalnih oblasteh priznali pravico do dela.
 - c. Sprejemanje politik, ki bodo zagotavljale dostop do pouka in usposabljanja v lokalnem jeziku in običajih in tiskanje javnih objav in informacij v jezikih, ki so najpogostejši med migranti in begunci v državi gostiteljici.
14. Spodbujanje držav k sprejemanju politik in praks, ki bodo spodbujale in ohranjale celovitost in blagostanje družine ne glede na migracijski status. Na primer:
- a. Sprejemanje zakonov, ki bodo omogočali združevanje beguncev in migrantov z njihovimi družinami in tem družinam priznali pravico do dela. Minimalni dohodek ali dokaz o zmožnosti zagotavljanja finančne podpore ne bi smela biti pogoj za združevanje mladoletnikov z njihovimi starši.
 - b. Sprejemanje zakonov, ki bodo razširili obseg politik glede združevanja družin, da bodo vključevali vse družinske člane (tudi stare starše, brate in sestre in vnuke), in tako omogočiti celotnim družinam, da v času ponovnega naseljevanja ostanejo združeni.
 - c. Sprejemanje politik, ki bodo olajšale iskanje družinskih članov in združevanje.
 - d. Sprejemanje zakonov, ki bodo prepovedovali in dejavno preprečevali zlorabo mladoletnih delavcev ter zagotavljali varno delo, ki ne bo škodilo njihovemu zdravju, blagostanju ali ogrozilo njihove možnosti za izobraževanje.
15. Spodbujanje držav k sprejemanju politik in praks, ki bodo migrantom, azilantom in beguncem s posebnimi potrebami ali ranljivostjo zagotavljale enake priložnosti kot drugim invalidom, ki so državljani. Na primer:
- a. Sprejemanje politik, ki bodo vsem invalidom zagotavljale dostop do pripomočkov za invalide (na primer vozičkov, psov vodnikov, slušnih pripomočkov) ne glede na migracijski status.

- b. Sprejemanje politik, ki bodo spodbujale hiter dostop do posebnega izobraževanja ali poklicnega usposabljanja in zdravstvenega varstva za mladoletnike brez spremstva in mladoletnike, ločene od družin, ki so invalidi.
16. Spodbujanje mednarodne skupnosti k povečanju deleža razvojne in izredne pomoči državam, ki gostujejo in podpirajo velike tokove beguncev in migrantov, ki bežijo pred oboroženimi spopadi, da jo bodo lahko deležni vsi, ne glede na migracijski status. Na primer:
- a. Spodbujanje držav donatoric, da prilagodijo pomoč in podporo ter vključijo razvoj zdravstvene, izobraževalne in socialne storitvene infrastrukture na gostujočih območjih po prihodu. Plačajo na primer za izgradnjo dodatnih učilnic in financirajo usposabljanje učiteljev, kjer so lokalne zmožnosti presežene ali izčrpane.
 - b. Spodbujanje držav donatoric k sprejemanju politik, ki bodo prihranile odstotek neposredne pomoči in dostop do programov in storitev za begunce in migrante v korist lokalnih družin, ki so v podobnem neugodnem gospodarskem in socialnem položaju.
17. Spodbujanje držav k sprejemanju politik in praks, ki bodo zagotovile versko svobodo, glede prepričanj in prakse, vsem migrantom in beguncem ne glede na migracijski status.

IV. Vključevati: bogatiti skupnosti prek obširnejšega sodelovanja migrantov in beguncev

Sprejemanje migrantov in beguncev je priložnost za novo razumevanje in širjenje obzorij tistih, ki jih sprejmemo, ki so dolžni spoštovati vrednote, izročilo in zakone skupnosti, ki jih sprejme, in tistih, ki so poklicani k temu, da priznavajo, da lahko vsak migrant celotni skupnosti prispeva nekaj koristnega. Obe strani se bogatita z vzajemnim delovanjem in celotna skupnost se bogati z okrepljenim sodelovanjem vseh članov, prebivalcev in migrantov. Enako drži za migranta ali begunca, ki se odloči za vrnitev domov. Predlagamo naslednje ukrepe:

18. Na podlagi dejstva, da vključitev ni asimilacija ali priključitev, ampak 'dvosmerni proces', ki je bistveno zakoreninjen v skupnem prepoznavanju kulturnega bogastva drugega, je treba spodbuditi države k sprejemanju zakonodaje, ki bo olajšala vključevanje v lokalno skupnost. Na primer:
- a. Sprejemanje zakonov in ustavnih določb, katerih cilj bo podelitev državljanstva ob rojstvu.
 - b. Sprejemanje zakonov, ki bodo omogočili pravočasen dostop do državljanstva za vse begunce.
 - c. Sprejemanje pristopa za podeljevanje državljanstva, ki bo temeljilo na pravicah in potrebah. Državljanstvo ne bi smelo biti odvisno od gospodarskega statusa ali lastništva.

- d. Sprejemanje zakonov, ki bodo starejšim prosilcem (starejšim od petdeset let) podeljevali državljanstvo brez 'zahtev novega jezika'.
 - e. Sprejemanje zakonov, ki bodo olajšali zakonito migracijo družinskih članov tujih državljanov.
 - f. Sprejemanje zakonov, ki bodo omogočali ureditev statusa dolgotrajnim prebivalcem države gostiteljice.
19. Spodbujanje držav k sprejemanju politik in programov, ki bodo dejavno spodbujali pozitivno pripoved o migrantih in beguncih ter solidarnosti do njih. Na primer:
- a. Zagotavljanje subvencij občinam in verskim skupnostim za prirejanje dogodkov, ki bodo predstavili pozitivne vidike kulture članov tuje skupnosti.
 - b. Udejstvovanje v javnih kampanjah, ki bodo prepoznale in spodbujale pozitivne primere posameznikov in skupin, ki gostijo begunce in migrante in jih vključujejo v lokalne skupnosti.
 - c. Zahteva po izdaji javnih objav v jeziku, ki ga govorijo večje skupine migrantov in beguncev.
 - d. Sprejemanje politik, ki bodo spodbujale gostoljubje v lokalnih skupnostih in ki bodo dejavno skušale sprejeti in vključiti migrante v lokalno skupnost.
20. Ko so tuji državljani prisiljeni pred nasiljem ali okoljskimi katastrofami pribežati v državo gostiteljico, so pogosto upravičeni do programov za prostovoljno vrnitev v domovino ali evakuacijskih programov. V teh primerih je treba državo gostiteljico, države donatorice ali matično državo spodbuditi k sprejemanju politik in postopkov, ki bodo olajšali ponovno vključitev povratnikov. Na primer:
- a. Povečanje financiranja donatorjev za izboljšanje infrastrukture na območjih vrnitve ali pomoči pri prehodu za vračajoče delavce, ki so jih zajele krize v tujih državah.
 - b. Sprejemanje zakonov, ki bodo prepoznavali in omogočali prenos izobrazbenih ali drugih kvalifikacij, ki so jih vračajoči državljani zaslužili v tujini, in dovoljevali hiter dostop do trga dela tistim s poklicnimi kvalifikacijami (na primer usposobljenim učiteljem, električarjem, zdravstvenim osebjem in upravljavci težkih strojev).